

Ca l'Amell de la Muntanya

Sitges

Ubicació

Comarca: Garraf
Lloc/Adreça: Camí de Campdàsens a Vallcarca (1 km. De Campdàsens)

Coordenades:

Latitud: 41.25119
Longitud: 1.87514
UTM Est (X): 405757
UTM Nord (Y): 4567252

Classificació

Número de fitxa 08270 - 454
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Gòtic Modern Contemporani Neoclàssic Popular
Segle XV-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: El Pla Especial considera que s'ha de restaurar totalment la masia i tenir cura especialment de la consolidació de la torre. També s'estableix l'adequació de l'entorn, ineludible pel fet de tractar-se d'un BIC. L'estat del conjunt requereix millores en general.

Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa

Observacions protecció: BCIN R/51-5717. Decret 16/19850625

Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00

Número inventari IPA-1771

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada

Titular: Ref. cad.: 025A09000

Fitxes associades:

Can Planes

Autoria de la fitxa Núria Nolasco Azuaga

Data de registre de la fitxa: dv., 11/08/2006 - 02:00

Descripció

El conjunt de construccions conegut com Ca l'Amell de la Muntanya engloba les estructures corresponents a una antiga masia, amb els seus nombrosos annexos -entre els que destaca el cos circular d'una torre de defensa medieval- i una altra construcció aïllada que correspon a un habitatge construït al segle XIX. L'antiga masia de Ca l'Amell consta en l'actualitat d'un cos principal conformat per una gran nau de planta aproximadament rectangular. El frontis d'aquest edifici destaca per les seves escasses obertures, i pel seu parament ordinari i actualment encalat. La porta d'accés ocupa una posició preeminent i està conformada per una gran arcada de mig punt realitzada amb dovelles de gran tamany i amb carreus a la zona corresponent als brancals. Just sobre d'aquest accés s'identifica una petita finestra amb la llinda constituïda per una motllura o arc de cortina. Aquests són, sens dubte, els elements més antics visibles en l'edificació, i es complementen únicament amb alguna altra finestra aïllada. La nau principal disposa en la seva part posterior i en els laterals de multitud d'annexes, la majoria dels quals estan construïts en pedra vista. La ubicació d'aquests elements no respon a cap tipus de planificació, sinó a un creixement espontani i clarament desordenat. S'identifica la tanca d'un pati descobert o era, diversos porxos, coberts i altres elements destinats a usos agropecuaris (instal·lacions per al bestiar i magatzems), així com un petit habitatge. Annexa a la masia s'identifica una torre de planta circular, que conserva uns 8 metres d'alçada. El parament que la conforma és de pedra desbastada, cohesionada amb morter de color terrós i ordenat en filades, malgrat la seva escassa qualitat. Destaca el fet que la part inferior dels seus murs mostri una disposició clarament atalussada, que deu garantir l'estabilitat de l'element. Els seus murs presenten un gruix d'uns 0,80 metres, amb la qual cosa el diàmetre interior és, en la zona més àmplia, d'aproximadament 3,50 metres. La coberta interior presenta l'habitual forma de cúpula i l'accés -probablement una porta d'arc de mig punt- devia estar situat en el primer pis i efectuar-se des de la masia. Les finestres existents, avui dia parcialment cegades, presenten en la seva majoria brancals, llindes i ampits monolítics de pedra; s'observen també alguns elements en forma d'espitllera. Finalment, l'habitatge aïllat que forma part d'aquest conjunt està constituït per un edifici de planta rectangular, amb una façana principal d'estil neoclàssic que es caracteritza per un tractament dels elements arquitectònics de gran simplicitat. Consta d'un alçat de dos nivells (pb + 1p) i la seva composició està organitzada en base a tres eixos verticals d'obertures. En l'eix central se situa la porta d'accés de la planta baixa, conformada per un arc rebaixat de pedra on s'identifiquen les inicials "J.A." i la data de 1884. En el pis principal es localitza un balcó amb volada d'obra i barana metàl·lica; aquestes obertures estan flanquejades per finestres rectangulars. Tots els elements arquitectònics apareixen emmarcats per una senzilla franja llisa que sobresurt lleugerament del plom de la façana, d'idèntic disseny de la franja que tradueix a l'exterior la cota del forjat del primer pis. El coronament consta d'una cornisa motllurada i de la barana d'obra del terrat pla, al que s'accedeix a través d'un comú badalot.

Observacions:

Segons els Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Municipi de Sitges, aquest conjunt disposa del tipus de protecció VII. Els edificis estan catalogats com a tipus C. Aquesta masia també figura en les disposicions del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal com a edificació rural que s'ha de reconstruir i rehabilitar, sempre respectant els volums existents i sense alterar la composició original.

Història

La datació de la masia de Ca l'Amell de Campdàsens pot establir-se al voltant dels segles XV i XVI, mentre que la torre annexa podria tractar-se d'un element defensiu d'origen medieval (posterior al segle XIII) inclòs en el sistema de fortificacions de la Quadra de Campdàsens, juntament amb la torre de Can Planes (vegeu fitxa nº 450). Les necessitats de defensa d'aquesta quadra queden justificades per la seva proximitat al mar, fet que condiciona l'establiment de punts estratègics de control i de guaita. Tal i com succeeix amb altres elements defensius d'aquesta zona, es fa difícil concretar si la construcció d'aquest element defensiu respon a una iniciativa senyorial o popular, per part de la comunitat pagesa que habitava la seva àrea circumdant. Pel que fa als propietaris de l'antiga masia, la família Amell, la seva possessió es remunta a l'any 1686, en què va ser adquirida per Joan Amell. Sembla versemblant deduir que en el darrer quart del segle XIX van promoure la construcció d'una nova residència, d'estil neoclàssic segons els gustos de l'època, on degueren instal·lar-se a partir de 1884. L'apel·latiu de Ca l'Amell de la Muntanya es dona per contraposició a Ca l'Amell del Pla, casa pairal situada a Sitges i seu de la nissaga Amell.

Bibliografia

"Catalunya Romànica" (1992). Vol. XIX. El Penedès. L'Anoia. Barcelona COLL, I. (1982) Inventari del Patrimoni Arquitectònic (IPA) 1771 "Els castells catalans" (1971). Vol. III. Barcelona LLOPIS, J. (1980) "Assaig Històric de la Vila de Sitges". Grup d'Estudis Sitgetans. Sitges VILA, A. (1980) "La casa rural a Catalunya". Barcelona MATEOS, R. (2003) "Història de Garraf". Sitges

